

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA

PERIÓDICH SATÍRICH
NUMORÍSTICH, ILUSTRAT Y LITERARI
DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SEMANA

10 céntims cada número per tot Espanya
Números atrassats 20 céntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ
LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 3 pessetas
Cuba y Puerto-Rico, 4.—Estranger, 5

CAPS DE BROT

E. MARTINEZ DE VELASCO

En la «Ilustració Espanyola»
escrigué una pila d'anys,
figurant en sas columnas
com element principal.
Laboriós, infatigable,
mori ab la ploma á la mà,
deixant un nom ple de gloria
y per tothom respectat.

LA ILUSTRACION ESPAÑOLA
Y AMERICANA

CRÒNICA

No 'm proposo relatar l'aconteixement de la senmana, ó siga 'l disparo de dos bombas explosives al peu mateix del general Martinez Campos, que rodejat de son Estat Major presenciava 'l desfile de las tropas en l'intersecció del carrer de Montaner y la Gran-Via.

Poch amich dels espectacles militars y menos amich encare de las empentas, no se 'm va ocorre assistir á un acte que havia de produhir estupefacció, pánich, un mort, gran número de ferits, corredissas, atropellos, aixafadas, esglays, tancaments de portas, comentaris en gran, exageracions per tots los gustos, y per fí de festa las pintorescas ressenyas de la premsa diaria, á un de quals periódichs fins van servirli un casco del projectil dintre del carruatje, ó com si diguessim á domicili. No havent anat un servidor á l'era vaig lliurarme de la pols.

Y en part, no creguin, casi ho lamento.

Un diari molt impresionable, que quan ressenya lo que passa á Barcelona sembla talment qu'escriga pels vehins de Coria, vá veure lo que jo no puch imaginarme per més que m'esforsi en formarme'n una idea: tal vegada si m'hagués trobat allí, sobre 'l terreno, no passaria las penas que ara tinch buscant la manera de donarme compte exacte y precis de aqueix detall.

Diu aixís lo citat periódich:

«Los arroyos laterales estaban llenos de carruajes de todas clases ocupados por los curiosos; *la multitud pasó por encima de ellos* chocando frenéticamente con los caballos que contagiados con el pánico empezaron á cocear y contribuyeron á aumentar la confusión.»

¡La multitud passant per damunt dels carruatjes!....

Ho lleigeixo, ho medito, m'hi trencó 'l cap... y no hi ha més, no ho puch entendre. A no ser que 'l públich de Barcelona sápig volar.

De manera que no havent vist res ni experimentat per consegüent cap impressió directa y personal, no 'm trobo en disposició de fer una ressenya que pugua satisfer mitjanament l'interés dels lectors de LA ESQUELLA. Hauria de repetir lo que han dit los demés, y lo que han dit los periódichs, ja ho ha llegit tothom.

¡Y ab quin afany no eran buscats los diaris del diumenje al vespre y del dilluns al dematí!....

Aconteixements ruidosos per l'istil d'aquest no'n succeheixen gayres per fortuna. Aixís es que, poch amich com soch, de servir plats rescalfats procedents de cuynas agenas, deixo sense narrar lo fet, y seguint naturals inclinacions del méu esperit, me'n vaig de dret als comentaris.

*
*
*

La veritat es que cada hu hi diu la séva.

—¡Ja ho veuhen!... ¡Lo mon está perdut!—exclaman los reaccionaris que anyoran las épocas clásicas de la opressió sintetizada pel Comte d'Espanya, per en Zapatero y pels generals borbónichs de las encordilladas á Fernando Póo.

Y no obstant, si aquells ominosos temps tornessin, lo que avuy ha sigut objecte de la general reprobació de la conciencia pública, seria considerat de una manera molt distinta.

Pero ells son aixís: ja que no existeix tiranía que justifiqui tals atentats, raciocinant al revés, voldrian que 'ls atentats justifiquessin l'existencia de la tiranía.

No crech, en veritat, que siga aquest lo remey més oportú per evitar successos tan reprobables.

La sana rahò indica que la llibertat verdadera no pot engendrarlos. La llibertat es filla legitima de la opinió y l'opinió unaniment los repróba.

Aquesta opinió mateixa sana y sensata es la que en tot cas ha de ofegar y ofegará 'ls gèrmens de una bojería que s'ha apoderat de certs esperits exaltats, los quals se preocupan més ó menos sincerament de las miserias sociales, y equivocan llastimosament lo camí quan tractan de corretjirlas, remediarias ó senzillament de venjarlas.

Ab la tiranía, ab la repressió, ab l'arbitrarietat no 's cura l'anarquisme, com no 's curan las llagas exacerbantlas.

*
*
*

Paulino Pallás Latorre, autor de la ruidosa hasanya del passat diumenje, ofereix la ventatja de presentarse ab claretat, sense replechs ni punts obscurs, al estudi del psicólech y del sociólech.

No es lo cobart petardista que sigilosa y furtivament coloca la bomba en lo brancal de una porta, en lo moment precis en que ningú l'ha de veure, sense atendre á las víctimas que pot causar, ni cuydarse més que d'escórre's á temps y posarse á salvo.

Ell, al contrari, presentará 'l cos, disposat á sacrificar la séva existencia. Ell buscará la notorietat. La tragedia que fá temps maquina aspira á realisarla ab gran aparato. Si intentava únicament assessinar al Capitá general de Catalunya, podia ferho qualsevol dia, á l'hora menos pensada. Lo general Martinez Campos, al igual que 'ls séus antecessors, se passeja com un simple particular, sense temer ni recelar res de ningú. Qualsevol pot ferse cárrech fàcilment de las sévas costums burgesas, de l'hora en que surt de casa séva, dels sitis que acostuma á freqüentar, de l'hora en que 's retira.

Pero ¿y á qué vindria assessinar traïdorament á un home que si té en la séva historia 'l fet de Sagunto, no está tacat ab la sanch dels vensuts; de un home que si té *corassonadas* entre 'ls tráfechs de la política menuda avuy imperant, las tals *corassonadas* més aviat resultan cómicas que trágicas; de un home, en fi, que després de haver girat la truyta de la política espanyola, s'ha contentat ab cusirse l'últim entorxat á las mànegas de la casaca, á cubrir lo seu cap ab lo *llorón*, y á criar panxa disfrutant ab pau, tranquilitat y alegria lo bon éxit de la séva empresa restauradora?

En tot cas, si algú ha de passar comptes ab l'héroo de Sagunto, son los partits polítichs adversaris de las actuals institucions, y aquests no ho farán may apelant al assassinat.

¿Desde quan los anarquistas, que abominan de la política, se preocupan de venjar agravis exclusivament polítichs?

Tal cosa, en veritat, no 's concebeix.

Lo que si 's concebeix es la forma aparatosa del atentat del diumenje. Aquell romanticisme desenfrenat que ha casi desaparecut del camp de las lletras, s'ha ensenyorejat del camp de la sociologia radical. Cervells en ebullició perpétua, fantasias acaloradas, enteniments extraviats per l'ingurgitació de ideas exóticas y de mal digerir, succumbeixen ab facilitat á las malas tentacions, y 's figuran erróneament trobar la gloria pel camí del crim y convertir en aura de martiri 'ls fallos severs de la justicia que mulla encare ab sanch humana 'l fil de la séva espasa.

No coneixém ni de vista á Paulino Pallás; pero

¡TOT HI VA!... ¡TOT HI VA!

—¡Apa, que aquí n' hi ha per tots!
Carrers, plassas, carreteras,

barris, pobles... ¡Demanéu!
¡Banderas! ¿qui vol banderas?

creyém endavinarlo, com si l' haguéssim conegut tota la vida.

Fill de un picapedrer, adquireix alguna instrucció y aprén l' ofici de litógrafo. Ofici es aquest que está destinat á sufrir una gran decadencia, gracias als progressos realisats per altres oficis similars. Paulino Pallás será víctima, com altres fadrins del séu art, de aquests progressos. Se troba sense feyna y emigra á Buenos Ayres. De allí passa al Brasil. Ni en un ni en altre punt logra 'l benestar que ambiciona. Sembla que una desgracia fatal lo persegueixi.

De retorn á la mare patria, intenta guanyarse la vida elaborant géneros de punt, y tampoch se la guanya. Se proposa revendre robas, y no li surten los comptes. Per últim, casat y ab fills, se decideix á ajudar á la séva dona, cusint camisas á la máquina, treball mesquinament retribuït, en rahó de las moltes infelissas donas que s' bi dedican fentse una competencia desesperada.

En aquest estat es quan concebeix la idea de realisar un cop de estrepitosa ressonancia.

Disparar un parell de bombas, en lo moment en

que tota la guarnició de la plassa desfila davant del capitá general; en lo moment en que aquest permanece rodejat del séu estat major y ab las espallas guardadas per una nutrida escolta. Pallás atravesará impávit l' espayosa amplaria de la Gran-Vía, fará l' séu fet, dihent:—Tots dos aném á morir—y salvantse miraculosament de la explosió, tant ell com la séva víctima, s' entregará sense resistencia als agents de l' autoritat, y confesará 'l séu delicté sense atenuants.

¿Y qué 's proposava al obrar aixís?

Ell ha dit que creya que mort lo general Martinez Campos, hauría sobrevingut un desgabell, y tal vegada haurian canbiat las condicions desventajosas en que avuy se troba 'l treball.

Aixís semb'a haverho declarat per tota explicació del séu acte. Explicació absurda, filla sols de un enteniment perturbat. Mort lo general Martinez Campos, darrera d' ell n' hauría vingut un altre; y ni l' autor del atentat s' hauría lliurat del rigor de la justicia, ni la classe social, á la qual intentava redimir, hauría vist per aquest fet cambiada la séva sort.

¡Qui sab si en lo séu interior no ha tingut també 'l propòsit de demostrar qu' era un valent, un despreciador de la vida!

* * *

En lo registre practicat al séu domicili, entre 'l desconsol de sa aflagida esposa y de la séva anciana mare, se li varen trobar folletos y periódichs anarquistas. No podían faltarhi. En ells radica, sens dupte, l' origen de las exaltacions de aquest desventurat ilús.

Se li vá trobar també 'l retrato dels anarquistas ajusticiats á Chicago.

¡Ah! Jo crech que la majoria de las rancunias anarquistas dimanan de la força en mala hora alsada en aquell país de la llibertat, de la lley de Linch y dels expedients rápits y brutals.

No hi ha anarquista al mon que no professi 'l culto dels mártirs de Chicago.

Mártirs los diuhen y com á tals los reputan, sobre tot, després que 'ls mateixos que varen ajusticiarlos, han acabat per reconeixer que procediren al ferho ab excessiva precipitació y sense depurar ab lo degut cuydado 'l fonament de las acusacions que 'ls privaren de l' existencia.

Lo culto als mártirs de Chicago s' exerceix posehint la séva imatje, inspirantse en la séva fe y aspirant á imitarlos, combatent á la burguesia. Es aquest una especie de atavisme religiós, mistich, romántich. Ja saben lo que 's fan los enemichs del ordre social que alentan aquest sentiment, com sab també lo que 's fá 'l sacerdot católich qu' estimula 'l fanatisme dels creyents.

Pero ¡ay! Los resultats de aquestas venjansas cegas y desesperadas, sempre son los mateixos. Sempre cauhen los ignocents, los companys de traballs y fatigas de la classe proletaria. Un guardia-civil que mantenía á la séva pobra mare: aquest ha sigut lo mort del diumenje: un gran número de curiosos ferits, sentho de major gravetat precisament alguns obrers, que havían anat á gosar un moment d' esbarjo, contemplant l' aparato de una parada militar.

Tan horribles conseqüencias haurían de fer vacilar als partidaris més desesperats de aquests medis brutals, qu' en últim terme fereixen de mort á la mateixa causa que pretenen defensar.

P. DEL O.

CONSELL Á UN LLEIG

Ja pot semblar de un rap la teva cara y extranya tan com vulguis ta figura, que si tens rals, es cosa ben segura que hi ha de fer tothom la gara-gara.

Tindrás amichs pel pare y per la mare, y ab tot y serte ingrata la natura, moltas noyas dotadas d' hermosura mirarán de pescar ta fatxa rara.

Per mes que sigui dura ta mollera pitjor que un sabatot, lograrás Pere, que la gent, ab paraula adolorada, de sabi 't dongui 'l títul á tot hora procura per lo tant guanyar riquesa, que per re 't farà falta la guapesa.

J. SALLEUTAG.

Á CAL QUINQUILLAYRE

—Entra desseguida, Rafelet, y si fas cap rebequeria, 't mato.... Deu los guart.

—¿Qué se li ofería? ¿Una escopeta?

—¿Una escopeta justament?

—Com que sento que parla de matar....

—¡Oh! Es qu' es una criatura endiablada. Surtim per passejar una mica, y ara te 'm vé ab la xeringa de que vol que li compri una cosa. Y no hi ha manera de ferlo callar....

—Bé; ara 's calmará desseguida. A veure ¿qué li donarém?

—Per mi.... quatre revessos.... ¡Bo! ¿ja hi torném? ¿de qué ploras ara?... ¿Perque parlo de pegarte? Fas com los burros d' Urgell tú, que en veyent la carga ja súan.... ¿Callas?... ¡Ah, es que!.... Bueno: digui ¿qué té, que sigui bonich y barato?

—¡Uy, tantas cosas hi há! ¿Vol un caballet?

—¿Caballs?... ¡Deu me 'n reguart! No hi faltaria sino aixó á casa, per no poguers'hi viure. Prou caball es ell.

—Veji, donchs: aquest pandero.... aixó es barato....

—¡Psé!.... ¿qué 't sembla? ¿t' agrada? ¿Que no sents qué 't dich, Rafelet? ¿t' agradaria aquest pandero?... ¿No?... Potsé buscas que jo 't toqui 'l téu.... y 'm sembla que no tardaré gayre.... ¿Es dir que no 'l vols?

—Aixó ray, ja trobarém un' altra cosa. Potsé més s' estimaria una guitarra.

—No; aixó si que nó: ja n' ha tingut dugas ó tres, y totas me las aixafa desseguida.

—Vaja.... vol dir qu' es un nen que 's dedica á xafar la guitarra.... ¡Qui ho diría, tan petit!.... Potsé si lo donavam una capsa de soldats....

—¿De qué són?

—De plum.

—¡Ah! Per ell haurían de ser de ferro. 'Ls tor-sa y 'ls desbarata lo mateix que si fossin agullas de ganxo. En menos de dos mesos n' ha fet malbé una lliura.

—¿Vol aquesta arca de Noé, donchs?

—Veyám.... qué hi ha á dins?

—Un animal de cada especie: miri.

—¡Y tal!.... ¡Si n' hi ha de bestias! Pero veig que totas son blancas.

—Es que son joves.... están en la edat de la ignocencia.

—¿Quin animal es aquest?

—A veure.... 'M sembla que es un porch.

—¡Pero si porta banyas!

—¡Oh! Son porchs de *caparitxo*.... Com qu' es cosa de criaturas, no hi miran gayre prim.

—¿Qué hi dius tú? ¿Estarás content ab aquesta capsa de bestias?... ¿No?... Bueno.... Ja 'm sembla que será difícil trobar una cosa del téu gust....

—¡Prou! Aquí ray que tenim de tot.... Veji.... ¿vol aquest látigo?

—¡Just! Potsé seria lo millor que podría comprar; pero no per ell, per mí: tot lo dia hauría d' estar servint.... Escolti... ¿qu' es alló d' allá? Veyám, acóstimho.

—Tingui: es una ballesta; un bon entreteniment per una criatura.

—¿Qué 's fa ab aixó?

—Se tira aquesta fletxa ¿veu?

—¡Ay, Reyna Santissima! Apártiu, apártiu... Si ara qu' está desarmat no 'l puch tenir pél cap ni pèls peus ¿qué faría 'l dia en que 's veyés per-

treixat d'aquesta eyna?... Seria capàs d'empaytar-me pèl pis com los indios...

—Es veritat: probém per un altre cantó. ¡Calli!... Un carril, tal vegada: miris aquest.

—No està malament; pero 'l trobo poch refor-sat: encare no li duraria mitj hora.

—¿Y aquest tranvia?

—¡Menos! Encare no 'n tindria per un quart. Una vegada n'hi vaig comprar un igual, y al arribar á casa ja 'l duya á la butxaca en set ó vuyt pessas.

—¿Tan dolent es?

—¿Qué diu? Es capàs d' espatllar un tranvia de debó, sobre tot d'aquests que corran al istiu, que tot just s' aguantan.

—¡Ah! Ara si que 'm sembla que ho haurém trobat: una bandera.

—¿No punxa pas de dalt?

—No senyora: es una bandera espanyola, com-pletament inofensiva; no punxa... *ni corta*.

—Bé ¿qué hi dius tú? ¿Es-tarás content ab aquesta ban-dera?... ¿Tampoch?... Veyám si acabarásper empiparme de veras. Digaho tú mateix, donchs: surtimne d' una ve-gada: ¿que voldrias?... Res-pón... enza, respón... ¡Ara 'l trinxaria! ¿veu?

—No s' hi incomodi: tot s' arreglará.

—Pero ¿contesta, home, contesta!

—Tingui, ensenyili aques-ta pilota.

—No, aixó si que no; quan té pilotas, tot lo dia s' ha d' estar baixant al primer pis, per anarlas á demanar.

—Potser aquest joch de bit-llas...

—A veure... ¡Ca!... No 'm convenen de cap manera.

—Miri qu' es una cosa que 'ls entreté molt.

—No importa; no las vull: son massa verdas.

—¡Bo! ¿que se las ha de menjar per ventura?

—¿Qué diu?... Precisament per xó m' exclamava: ¡té 'l viciot de ficars'ho tot á la boca. Y ab aquest color vert tan rabiós... Si 'n tingúes unas altras...

—No totas están pintadas de la mateixa conformitat... ¿Vol una gorra de soldat francés?

—Res de cosas extranjeras: catalá, catalá...

—¿Una trompeta, donchs?

—¿Es catalana?

—No té nacionalitat deter-minada: es una trompeta uni-versal; pero sona molt bé: miri.

—¡Ay! Veig que s' ha de bufar molt per tocarla; 's can-saria massa, pobre xicot.

—Donchs ja li ensenyaré una cosa que sona sense bu-far gens: un piano.

—Ja 'n té un... es igual que aquest, igual.

—Escolti ¿y una baldufa mecánica? Veji.

—¿Cóm va aixó? Expliquim'ho.

—Es molt senzill. S' agafa aixó ¿veu? s' apreta aixis, se cargola aquesta molla, 's deixa anar...

—Y al cap d' un parell d' horas... ja no hi ha molla ni baldufa ni res.

—Donchs... ¿voldrá creure que ja no sé qué en-senyarli?

—Jo si; ja estich determinada: acóstim una car-tera.

—¿D' aquellas de posar llibres?

—Si senyor. Tan mateix ja la necessita, perque 'l mes que vé tinch intenció de ferlo anar á es-tudi...

—¡Vaja! Gracias á Deu que n' hem surtit. Ara per fi de festa, li vull regalar una cosa.

—¿Qué?

—Tingui: una bomba.

L' ETERN ASPIRANT Á L' ARCALDÍA

—¡Vara, vara idolatrada!
¿Quán t' apiadarás de mí?
¿Quín será aquell ditxós dia
en que jo 't podré tení?

—¿Bombas ara com ara?... ¡Aném, Rafalet, anem, que aquest senyor ens vol comprometre!

A. MARCH.

POSESIÓ

L' havia vista á la tarde
Mentres plovia á barrals
Soplujada baix la tela
D' una parada ambulat.
Sas formas qu' eran divinas
L' havian enamorat
Y ben prompte contractada
Baix son paraigua ella entrá.

Pero, sent ja á casa seva,
En son quarto ben tancats,
Y quant d' aquella hermosa
Lo duenyo era 'l jove ja
Encare en cos de camisa
Se la está allí contemplant
Mentre ella sembla reposa
En lo llit hont encar jau...
Pero ell, d' un cop resolentse
L' agafa y se 'n va al mirall.
... Es qu' ella,.... ¡era una corbata
Que li costava sis rals!

JOAN POBLET.

LO SOMNI D' UN POETA

La gran sala d' espectacles del *Ateneo* (no direm d' ahont) estava materialment plena de distingida concurrència, en la que sobresurtían las hermosas *ninetes*, ab sas blancas mantellinas que tan escauhen á las donas de la costa catalana.

En lo entarimat y rapapats en sillons y cadiras entapissadas de vellut vermell, s' hi veyan als caps grossos que formavan lo Jurat del Certámen, qual repartició de premis s' estava celebrant, prenent assiento als costats los individuos que formavan la Directiva y la nina elegida Reyna de la festa, sota dossier; al mitx de tots ells. De veras la cosa imposava.

Lo secretari del jurat anava llegint los plechs que tancavan los noms dels autors llorejats, y entre 'ls tants, va repercutir per la espayosa sala, anant á rebótre á las orelles dels espectadors, lo melodiós nom de D. Claudi Sucre y Candi, qual personalitat, (ja ho era desde aquell moment) s' estava assentada en un raconet de la sala, molt apropet del tablado ú entarimat, lo pit batejantli ab tal forsa, que talment zemblava la mancha de cal manyá quan tenen que bullir una pessa de pes, un ruixó per exemple. Tots los esforços que feya pera sustráures de aquella exitació eran inútils y contraproduhents, puig quant mes esforços feya per tranquilisarse, mes pitjorava la séva situació.

No obstant, al sentir lo seu nom s' alsá y ab pas que denotava la poca práctica de tal exercici, pujá 'ls petits grahons y, saludant á la Reyna, va rebre de la mateixa lo premi guanyat, llegint, ja mes segur de si mateix, la poesia patriótica que li fou premiada y ab la que entrava per primera volta en lo camp florit de las lletras, formant com nou soldat en las filas del renaixement catalá.

Vá ser coronada la lectura de aquella composició ab una salva de aplausos entusiastas, perquè en aquell poble ningú 'l coneixia, puig era de una vila de allá á la vora.

Varen felicitarlo alguns colegas de la població y l' invitaren al banquet que tenian projectat per la nit al objecte de festejar als poetas llorejats.

Ell aceptá la invitació, y son cap desde aquell instant vá comensar á treballar pera buscar un tema prou interessant per un brindis, puig estava convensut que n' hi hauria y ell no podria passar sens dir alguna cosa, y era aquesta una de aquelles que no havia fet may; mes, no vá espantarse.

Arribá 'l vespre.

Al mitx de una de las salas del *Ateneo* hi havia una taula llargaruda bellament guarnida y voltada de una trentena de personas.

També hi era 'l nou poeta.

Al destaparse 'l champany van comensar los brindis iniciantlos lo President de la societat, seguintlo en l' us de la paraula la major part dels allá reunits, dihent un dels últims, en un dels párrafos mes florejats, que esperavan sentir la veu de la nova estrella que se havia descobert aquella tarde, la del Sucre.

Allavoras lo nostre home se aixecá, después de algunas excusas, sent saludat ab frenétichs aplausos que li entendrian las mes ténues fibras de sa frexura (que de cor no 'n tenia, per haberlo donat á las *nines*.)

Ab veu bastant tremolosa digué —¿no ho volguem saber lo que digué?— La qüestió es que al acabarse 'l seu brindis, van acostarse tots los comensals per estrenyerli la mà y abrassarlo, y fins vá haverhi un corresponsal de un diari que li va dir *esperansa de Catalunya*.

Aquella nit no va poguer dormir.

Al arribar al cap de dos dias al séu poble vá quedar soberanament sorprés al toparse ab uns quants amichs que eixit á rebrel desitjosos de felicitarlo per son triunfo, y al notificarli que esperavan que aquella nit assistiria al modest refresch que en honor séu estavan preparant sos companys en lo casino, vá ser tan gran la séva emoció, que per poch pert lo mon de vista.

Passat lo primer moment de estupefacció agrahí l' obsequi de que era objecte per part de sos convehins, y prometé assistir al casino.

No 's feu esperar.

A la hora convinguda comparegué tot mudat y ab lo bigoti molt refiletat que de veras sa figura cautivava.

En la taula van reunirse quinze ó vint companys, y después de fer una mica de brometa, tot prenent algun refresch, un del que havia anat á rebrel comensá á parlar, aixecant fins als nuvols la personalitat del novell poeta. Seguiren en l' ús de la paraula dos ó tres més, y acabaren per demanarli la lectura de la composició premiada.

Ell verdaderament afectat llegí la poesia, que fou rebuda ab forts picaments de mans, tant que per acallarlos se veje obligat á llegirne un altra que 'n portava á la butxaca y que aixís mateix vá ser molt aplaudida.

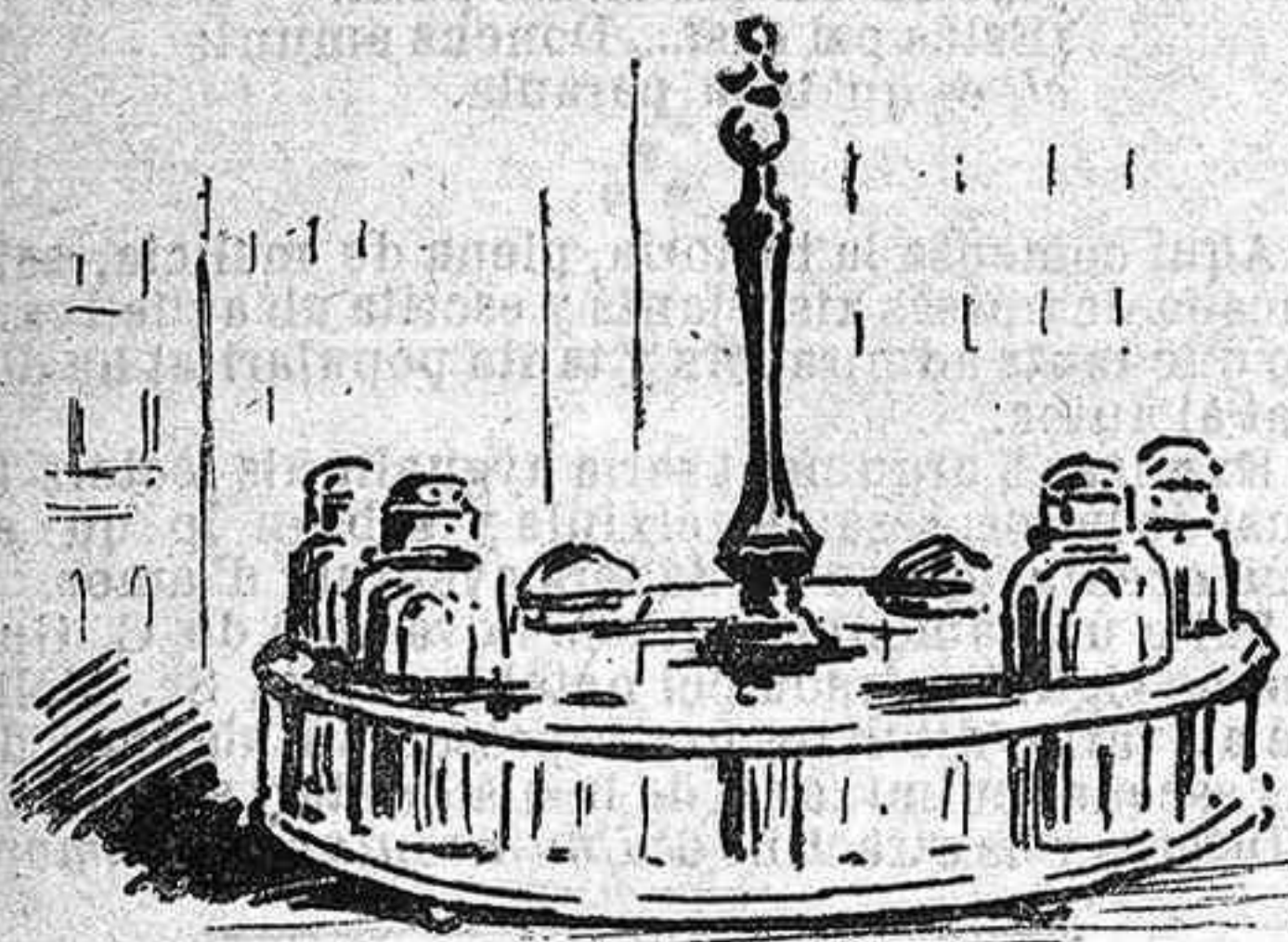
Com á final de festa, un dels amichs proposá que 'ls rams que embellian la taula fossen enviats, un, á la mare del poeta, y l' altre, á la reyna dels seus amors.

Al arribar aquí los ulls del nostre héroe se li ompliren de llágrimas, y... se despertá, trobantse en son raquitich quarto de dormir y ajegut sobre 'l catre sense matalás ni llensols.

Totas las celebritats tenen una manía y 'l novell y llorejat poeta tenia la de dormir (per forsa) sobre las telas del catre.

PISTACHO.

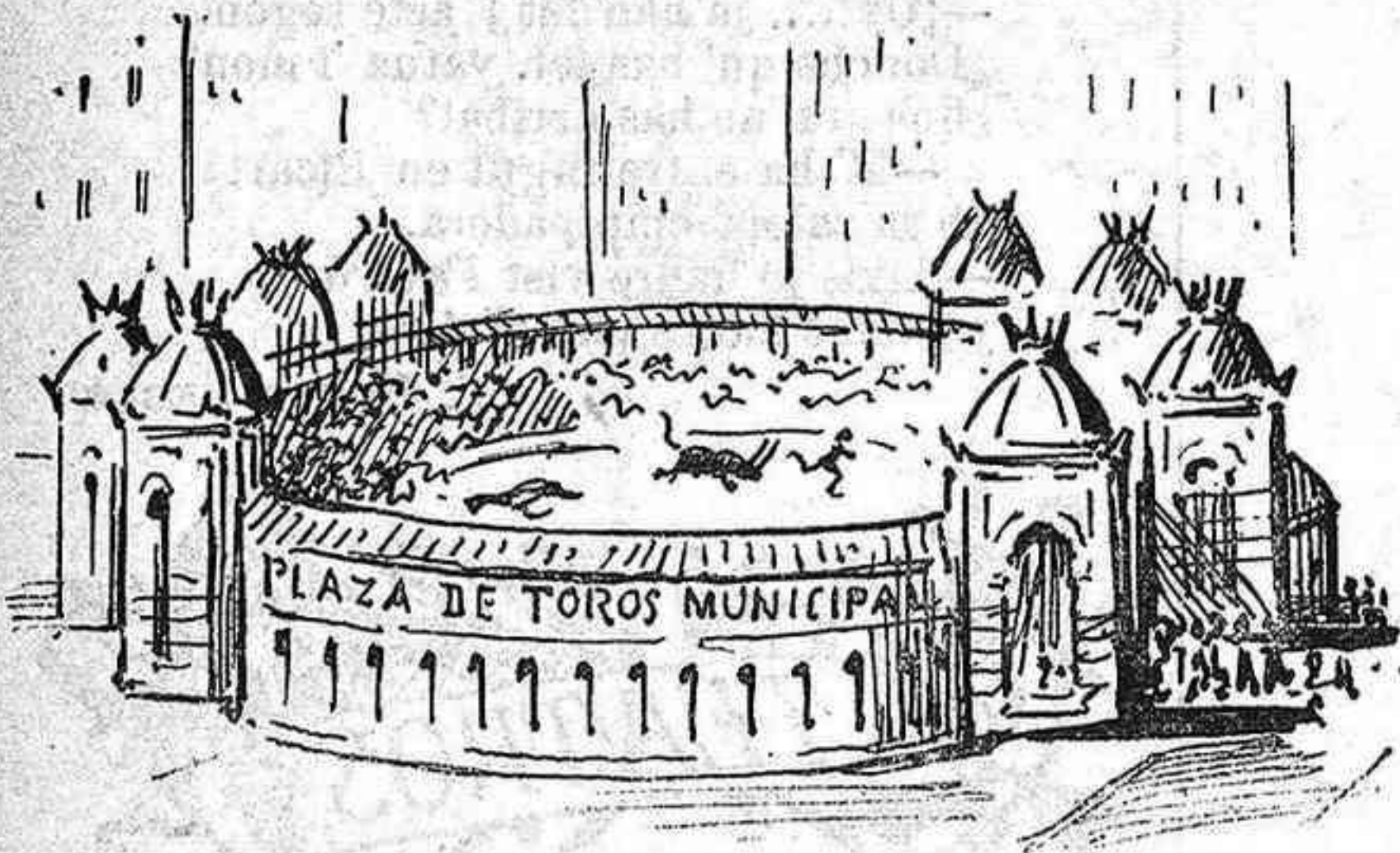
PROJECTE D' ARREGLO DE LA PLASSA DE CATALUNYA
(DE LA BUNYOLERIA MUNICIPAL)

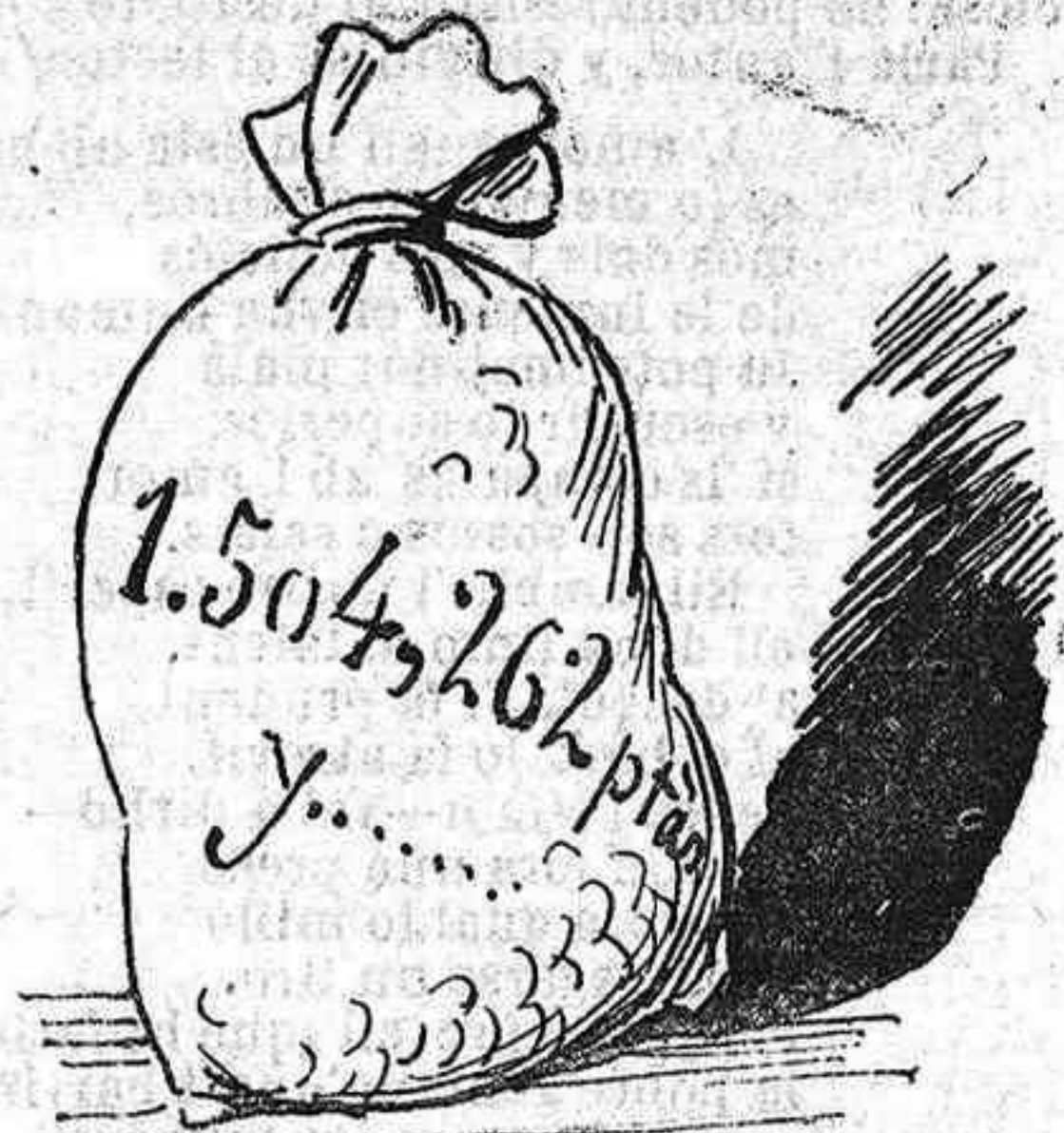
¿Será unas vinagreras?

¿Será una mona?

¿Será una plassa de toros?

—No será més que un pretext per gas tar tot aixó.

I VERGONYA ME 'N DARIA!...

A cal melonayre.

—Deu la guart.
—¿Qué li fá?
—¡Ay! moltes cosas.
—Vagi dihent.
—Veyám si al punt m' ho tria, perque sé que per 'xó te mans preciosas.
—Vosté 'm confón; mes, digui: ¿que volia?
—Dispensim: ¿cóm se diu vosté?
—Esperansa.
—Donchs, Esperansa.
—(¿Ay ay? ¡Quina franquesa!...)
—Vull un meló ben guapo, de confiança.
—A casa no 'n veném sense dolcesa.
—Perdoni, mes al veure sa hermosura....
—Gracias. (¡Y qu' es babaul!...)
—No hi ha de qué.
Cregui qu' havia pres sa galanura d' aquets melóns.
—Sí; bon meló es vosté.
—No 'm tracti aixís.
—Donchs perqu' es tan tanoca.
—No m' insulti.
—No fós d' aquells tant gansos.
—Es que vesté se 'n va ja de la boca.
—Es que vosté sols vol gastar romansos.
—Jo vull comprá un meló.
—S' han acabat;

ab aixó ja está llest.
—Bé; ¿que li passa?
¿Donchs y aquestos?
—Densá que vosté ha entrat veig que se 'm han tornat tots carabassa.
—Es molt graciosa,
—Vaja; passi via.
—¡Ay!
—No s' acosti tant.
—¡Si no m' arrimo!...
—¿Donchs y si jo cridés ara á la tia?
—¿Donchs y si li digués que jo l' estimo?
—¡Ja pot xiular si l' ase no vol beure!
—La somera en tal cas.
—Sí; ja pot dí.
—¿Tant extrany fora que la pogués heure?
—¡Tant extrany!... Puig vosté no fa per mí.
—No 'm creya pas que fos vosté tant rara.
Veig qu' encare no sab que li convé.
—Tinch vint anys y ademés tinch pare y mare que si no m' erro m' aconsellan bé.
Ab aixó, no s' hi cansi.
—¡Aquesta es bona!
—¿Qué surt d' aquí?
—¿Pero 'ns podrém entendre?
Jo he vingut per comprar y aixó m' abona
—Donchs de melóns no 'n tinch y no 'n puch ven-
—Es ben ximple vosté. [dre.
—¡Ave Maria!...
Fassi 'l favor que no estich per cansóns.

—Está molt bé. ¡Vergonya me 'n daria de sé als vint anys y no tenir melóns!....

ANGEL RIUS Y VIDAL.

LLIBRES

UNA AVENTURA D'AMOR.—*Historieta agre-dolsa, en vers, per C. Gumá*

Lo popular autor de *La primera nit* y *Del bressol al cementiri* ha publicat un'altra obra que segurament obtindrà la mateixa acullida que las més celebradas que de la séva ploma han brotat.

Se titula *Una aventura d'amor*, y es efectivament una verdadera aventura, ab tots los perfils y circumstancias de tal. Allí hi ha interès creixent, sorpresa, escenas cómicas y dramáticas, y sobre tot un desenllás que ningú al comensar la lectura pot arribar á imaginarse.

La introducció que vé á donar una idea del caràcter de l'aventura es tan ben tallada com graciosa: no podém resistir al desitj de copiarla.

Parla l'autor, y dirigintse al lector, li diu:

L'amor, quan un está ab gana,
es lo menjar més sabrós,
més dols y més deliciós
de la inmensa cuyna humana.
Ja pots imaginar plats
y escullir lo superior;
si 'ls comparas ab l'amor,
tots son sossos ó salats.

Ell templa 'l nostre esperit,
ell dóna llum al talent,
al despota, 'l fa prudent,
al cobart, lo fa atrevit.
Sense l'amor—val á dirho—
lo món fora una presó,
dintre la qual lo milló
seria pegarse un tiro.
Perque, sense ell ¿que hi faria
la pobre gent en 'quest barri?
¿perqué moure tant xibarrí,
describantse nit y dia?
¿Pél gust de gastar la médula
esforsantse istiu é hivern,
á fi d'engreixá 'l govern
y pagar consums y cédula?

No es possible, no senyor;
la gent ha vingut aquí,
per treballá... y per teni
la séva racció d'amor.
L'amor es lo gran reclám,
l'amor es qui 'ns dona corda,
l'amor es lo *sursum-corda*
dels fills y fillas d'Adám.

No obstant, com me crech sé honest
y no pretench enganyarte,
també dech manifestarte
qu' es un plat molt indigest.
Hi ha qui, sense tó ni só
ni 'l menor fré que 'l contingui,
creu que vingui d'allá hont vingui
l'amor sempre ha de ser bó.
Res més lluny de la vritat:
perque no se 'ns indisposi,
convé que 'l plat sé disposi
ab certa oportunitat.

¡Ay del qui, sense sossego,
com onada tumultuosa,
entra en la cuyna amorosa
y 's posa á menjar de cegol
¡Ay del qui, si molt convé
creyent qui sab lo que proba,
tasta fins los plats que troba
tirats al mitj del carré!

¿Que ho duptas?... Llegeix la historia
que ara vaig á darte aquí,
y per lo que 't pot servi,
grábatela en lo memoria.
Lo propl protagonista
es lo qui me l'ha contada

jo únicament l'he arreglada
ab las galas del artista.
Meditala, que no es faula
y potsé 't toqui algun punt.
¿Estás pel cas?... Donchs amunt:
ell es qu' te la paraula.

Aquí comensa la historia, plena de malicia, salpicada de frasses xispejants y escrita ab aquell garbo que tants admiradors y tanta popularitat ha donat al autor.

Explicar l'argument seria aygualir als lectors lo gust de la sorpresa: llegéixinla y sabrán lo qu' es una *aventura*, una verdadera aventura d'amor.

Falta únicament dir que la nova obra de C. Gumá ha sigut ilustrada pel notable artista Sr. Moliné ab varios dibuixos que representan algunas de las escenas culminants de la historieta y aumentan l'interés y 'ls atractius d'*Una aventura d'amor*.

EN LO TEATRO PRINCIPAL

¡Hola, Pep! ¿ja han comensat?
—¡Uy!... ja han fet l'acte segon.
¿Donchs qu' has fet, vátua 'l mon?
¿fins ara no has arribat?
—M' ha entretingut en Ricart
ab sa calma empipadora.
—Aixís jo hauré vist *Fedora*
y també hauré vist *fé tart*.

F. ROGER SEBRÉ

PRINCIPAL

Las funciones de la companyia italiana dirigida per l'Emmanuel, resultan interessantissimas. No podém dir que 'l repertori siga nou, ja que fins ara únicament ha posat obras conegudas com *Fedora*, *El matrimonio de Figaro*, *Frou-frou*, *Francillon*, *Odette*, etc., etc.; pero ofereix un atractiu incomparable la manera com aquestas produccions son posadas en escena.

La execució sempre esmerada, lo conjunt sempre homogéneo y equilibrat ¿qué més pot desitjar una persona amant del art escénich?

Entre 'ls actors sobressurt com es natural lo director de la companyia. Giovanni Emmanuel era ja conegut y apreciat dels barcelonins, qu' en altrás dugas ocasions havian tingut lo gust de aplaudirlo. Es un actor conciensut, molt amant de la naturalitat escénica. Sense buscar l'aplauso 'l troba. Diu á la perfecció, y encare que á la séva figura se li enmotllan millor los tipos d' época y los galans característichs, que no pas los galans amorosos, sempre dona gust veurel y sentirlo, perque ab lo séu talent y ab la séva experiencia consumada triunfa de totas las dificultats.

Fins ara en la producció que mes ens ha agradat es en la famosa comedia de Beaumarchais. Fà un *Figaro* perfectament encaixat, viu y través, flexible y ben sostingut. Lo monólech del últim acte 'l diu de una manera intatxable.

Pero la companyia Emmanuel té ademés un magnífich element ab la Sra. Reiter. Aquesta artista está en camí de ser una gloria del modern

BARCELONA Y EN DARDER

—¿Diu que vosté tracta d' obrir classes pera ensenyarnos de criar virám?
—Aixís ho penso.
—¿No podría també ensenyarnos de criar concejals? Crégui que 'ns faría un gran favor, porque fins ara todas las crias ens han anat malament.

teatro italià, tant abundós en actors de mèrit y sobre tot en damas. Virgina Reiter als atractius de la joventut y la hermosura, uneix las mes eminentes qualitats pera lluhir sobre l'escena. Té una fesomia lluminosa, plena d'expressió y de plasticitat. Totas las emocions se retratan en lo seu rostre. Posseheix una mimica viva y resolta. Y la dicció adquireix al passar per sos hermosos llabis una dulsura incomparable y una varietat de matisos encantadora. També, al igual que son mestre y director, paga tribut á la declamació moderna basada en la naturalitat. Aixís y tot, la intenció de las frasses que s'ho valen, resalta en lo diálech, sense que 's trasllueixi 'l més mínim esforços pera posarlas de relleu.

Li hem vist totas las obras que porta representadas, y hem notat ab gust l'esmero ab que procura encarnar los distints personatjes que representa. L'artista dramátich sobresalient se coneix ab la varietat que imprimeix al seu treball; y aixís no es dable sempre que 'l que 's llueix en un paper determinat puga lluhirse en tots. La Reiter deixa de ser ella per convertirse en lo tipo que representa, sense deixar empero de donar á tots ells un valor personal, que marca 'l sello del seu temperament artístich.

Sobre tot en *Frou-frou* y en *Francillon* lo públich l'ha admirada, li ha tributat verdaderas ovacions. Una escena de *Frou-frou*, en la qual se veje admirablement secundada per la Grammática, per l'ajust y 'l color y la vibració del diálech, es de lo millor qu'hem vist fins ara sobre las taulas.

En una paraula, la Reiter está en situació de ser una de las primeras actrius italianas. Per poch que la temporada s'animi y no tinch cap dupte que ha de animarse, l'hermosa artista se'n anirà de Barcelona, emportantse'n de nostre públich la mateixa admiració é igual carinyo que 'ls que se'n endugueren en son temps la Marini, la Pezzana, la Tessero y la Duse.

CIRCO BARCELONÉS

La temporada está á punt de inaugurarse ab una nutrida companyia de sarsuela, estrenantse una obra titulada *El honor militar*, la qual será presentada ab gran aparato.

ROMEA

Demá dissapte s'inaugurarà la temporada.

Obra la marxa l'aplaudit drama de 'n Feliu y Codina *La Dolores*, després del qual s'estrenarà

una pessa en un acte del Sr. Soler de las Casas, titulada *La feyna de 'n Jafá*.

TÍVOLI

Ab *L' Africana* vá debutar un tenor nou, catalá, anomenat Sr. Morera, 'l qual se presentá en escena per primera vegada. Posseheix una veu verdaderament hermosa, extensa, ben timbrada y de volúm en tota la corda. No li falta tampoch inteligencia. De manera que disposa de la primera materia pera fer una carrera brillantíssima.

¿Qué li falta? Senzillament; ha de adquirir la trassa, la seguretat, lo domini que donan l'estudi y la práctica, l'estudi sobre tot. Lo que no s'adquireix, rebentse de la naturalesa, ho té: facultats y talent. Poch ha de costarli, donchs, conquistar lo que li falta.

No 's deixi seduhir pels grans aplausos ab que 'l públich vá premiarlo, merescuts no hi ha dupte, sempre que 'ls prengui com un medi de impulsió, fins arribar á una perfecció que avuy no se li pot exigir, per ser encare un novici.

Cada cosa al seu temps, y entre tant, Sr. Morera, cops al bulto!

* * *

L'ópera *Faust* tingué una execució molt recomanable á càrrech de las Sras. Marra y Fábregas y dels Srs. Sotorra, Borgioli y Miró.

Lo mestre Petri portá l'orquestra ab verdadera pericia.

NOVEDATS

L'*Húsar* y las maniobras militars arribarán á fi de temporada produhint cada nit una entrada colossal.

Després vindrá la companyia catalana dirigida pels Srs. Simó y Borrás, la qual conta ab un personal numerós y escullit y ab moltas produccions novas degudas á aplaudits y celebrats autors.

ELDORADO

Tancat tota la senmana, demá, dissapte, inaugura las funcions la nova companyia de sarsuela,

CIRCO EQUESTRE

Als lleons de Mr. Veltran s'han unit los toros en llibertat del Sr. Alegria, que ofereixen un espectacle molt interessant.

Cada nit, lo *Circo* 's veu favoregut per una numerosa concurrència.

N. N. N.

LA GEOMETRÍA Y LA MODA

(SOMBREROS Y PENTINATS)

Any 1852
Un quadrat

Any 1867
Un triángul recte

Any 1882
Un triángul equilátero

Any 1892
Un trapessoide

NOSTRES MERCATS

y d' aquest modo jo 't juro
qu' estareu com colomets.

De bon dematí tú 't llevas
y ara que som al hivern
no 'l cridas, deixa que dormi,
qu' en lo llit s' hi está calent.

Tú, per 'xó, comensa feyna
(la de la casa, s' enten)
mira de tirarli al olla
sempre algun requisidet,
dantli postres sustanciosas,
no 'l disgustis may per res,
si se enfada, tú, muixoni,
si 't pega, fes lo mateix,
(lo mateix vull dir que callis
;no t' hi tornis may contra éll!)
Y si 't diu paraulas lletjas,
tú l' hi dius:—Ratolí meu.—
D' aquest modo ó molt m' enganyo
ó viuréu d' alló mes bé.
;Ah! un' altra cosa, si un dia
algun ximple t' enterés
qu' ell se malgasta los quartos
ab mal vicis al café,
y que té un petit enredo
ab una dona, ó ab mes....
pensa que no ho fa ab malicia,
no t' hi trenquis lo cervell.

Oh y després, un remey queda
perque tots dos quedèu be:
Mira; á las horas que sápigas
que á ta casa no hi es ell,
llavors m' envias recado...
y jo á ta casa vindré
y mentres ell está ab l' altra....
nosaltres ens distraurém....
;Y fins d' aquet modo faig
un favor á un amich meu!

SALVADOR BONAVÍA.

Lector del ánima, si acás un día
al mercat vas,
al passá á prop de la pescateria,
tápat lo nás.

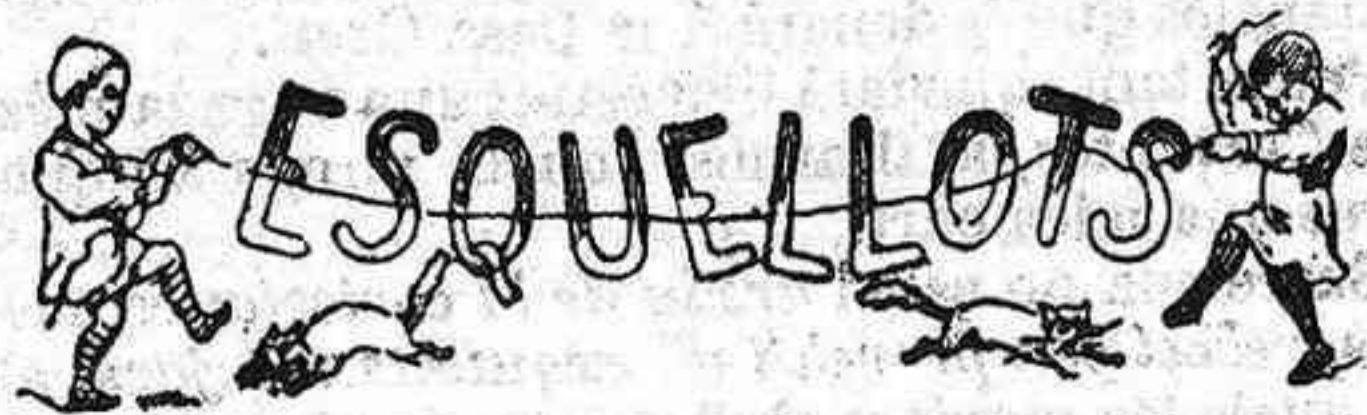
À LA NUVIA D' UN AMICH

¿Es dir que al últim, te casas
ab mon amich Francisquet?
Vaja, ¿qui havia de dirho?
tú que deyas tan mal d' ell,
tú que has tingut tants de nuvis
y deyas per tot' arreu:
—;Cóm me 'n rich d' aquets tanocas!
y molt mes d' en Francisquet.

Creume, tan sols de pensarhi
á mí m' agafa mareig...
;Que 'n passareu de disgustos
un cop sigueu casadets!....
Es á dir, per 'xó no 't creguis,
si tú vols, molt be estareu.
Mira, fes lo que jo 't digui
y anireu d' alló mes be.

Com tú sabs, lo teu futuro
es lo mes gran amich meu
y naturalment, son génit
tan be com ell lo conech.

Ab aixó, t' ho repeteixo,
fes lo que ara jo 't diré

En lo cartell de la corrida de toros que vá do-
narse á Tarragona lo dia 24 de Setembre, figuran
entre 'ls lidiadors que havian de pendre part en
ella Manuel Blanco (*Blanquito*) y Manuel Sevil-
lano.

En *Blanquito*, además de banderillero, apareix
com encarregat de matar als toros que no ho hajan
sigut pels *rejoneadores*.

Repeteixo que aixís s' anuncia en lo cartell de
Tarragona, corresponent á la corrida del diumenje
passat, dia 24 de Setembre.

En lo cartell de la Plassa de Toros de Barcelona,
anunciant la corrida del mateix dia 24 de Setem-
bre, hi figuran com á banderilleros de 'n *Jarana*
'ls mateixos noms: Manuel Blanco (*Blanquito*) y
Manuel Sevillano.

Tinch los cartells á la vista y encare m' estich
preguntant: ¿Cóm es possible que aquest parell de
banderilleros treballin al mateix dia y á la matei-

xa hora en dos plassas de toros tan distants com la de Tarragona y Barcelona?

* * *

¿Veritat qu' es extrany?

Donchs es més extrany encare que l' empresa de la Plassa de Toros de Barcelona, 's burli impunement del públich, anunciant lo que no pot cumplir; es més extrany encare que 'l públich passi sense protesta perque se 'l rífin; y es, per últim, moltíssim més extrany que las autoritats no la baldin ab una bona multa.

Lo cumpliment del anunci de un cartell es rigorosament obligatori. Tota modificació deu anunciar-se oportunament, y fins es precis tornar l' import de l' entrada als espectadors que no estiguin conformes ab ella.

Tant més, quan en lloch de banderillers de cartell com los que havian de acompanyar á n' en *Jarana*, se li presentan quatre xanfís, reclutats á corre-cuyta entre 'ls andalusos del Clot ó 'ls barbiens de la Barceloneta.

* * *

La premsa local que publica pomposas ressenyas de la corrida del diumenje, no s' ha fixat en aquest abús, que ofereix los caràcters de un verdader *timo*.

No compreném tal tolerancia, ab una empresa que desde que existeix no fá més que burlarse de la bona fe dels aficionats.

Es molt bonich, molt eloqüent y eruditíssim lo discurs ab que l' arcalde D. Manuel Henrich, vá inaugurar las sessions del Congrès literari.

Com es natural, no podia faltarhi la frasse cervantesca, y en efecte, á tall de *ritornello* final vá sortir *el archivo de la cortesía, albergue de los extranjeros y correspondencia grata de firmes amistades*.

* * *

Tot aixó es Barcelona.

Aixó y alguna cosa més.

Lo Congrès literari ha de terminar ab un àpet sustanciós que 's donará á la Casa Gran.

Per lo tant, quedarà demostrat una vegada més, que Cervantes, al tirarnos aquell piropo vá quedar-se una mica curt.

Barcelona no es sol *arxiu de la cortesía*: es además, *rebot ben provehit d' exquisits menjars*, ab los quals los regidors ab l' excusa de obsequiar als extrangers, s' obsequian á sí mateixos.

Condemném ab tota l' ànima l' atentat vil y cobart de que ha sigut objecte 'l Sr. Camps, redactor de *El Diluvio* y metje de Gracia.

Al Sr. Camps anaren á treure'l de casa reclamant los séus serveys per una malalta, y de repent sigué bastonejat traïdorament per tres subjectes que l' esperavan.

Si agravis s' han rebut de alguna persona, hi ha altres medis més honrosos de ventilarlos.

El Diluvio ofereix 1,000 pessetas á la primera persona que descubreixi aquest atentat.

L' arcalde y 'l governador han publicat un document en pro de la higiene, plé de bonas intencions y de recargolaments gongorins.

Aquí vá una mostra:

«Que siendo nuestra aspiración más alta y atención primera la que se dirige á restañar la sangría de cariño, de esperanzas y de material riqueza que

experimenta Barcelona por causa de las dolencias infectivas...! etc., etc.»

¡Una sangría de cariño y esperanzas!...

Está bé: *restaña y vámonos*.

Los germáns maristas ja no sols se dedican á la ensenyansa sense possehir títuls académichs que 'ls autorissin per exercir aquesta professió.

No contents ab perjudicar als professors que tenen los documents en regla, l' han dada ara en fer la competencia als apotecaris.

Aixís no tenen cap empaig en anunciar una mistura pera combatre las escrófulas, la debilitat general, lo reblandiment dels ossos, los catarros inveterats y fins la tisis tuberculosa en tots los periodos.

Avis al subdelegat de farmacia de Mataró.

No sería mal que vejés si entre 'l pare Fulano y 'l pare Sutano, hi ha també 'l *Papa Dinero* formant part de aquella comunitat.

—¿Qué li semblan los productos de la imprenta de Henrich y C.^a en comandita?

—Qu' están molt ben impresos.

—Y 'ls qu' executa per la Casa Gran, sent lo senyor Henrich arcalde de Barcelona?

—¡Ah! En quant á aquests ja es distint. Aquests me fan molt *mala impressió*.

Diumenje vá inaugurarse 'l velódromo de Barcelona ab unas grans carreras internacionales.

Aquest nou element de *sport* está molt ben emplantat, á poca distancia de la estació de la Bonanova, en la línea férrea de Sarriá, y reuneix totas las bonas condicions que pugan desitjarse. Es cómodo y bonich, y ho será més encare 'l dia que la vegetació ompli 'ls espays qu' en aquell ample local se li destinan.

Apesar de que 'l dia, en extrém nuvolós, convidava poch, la inauguració del velódromo va veure's favorescuda per una concurrencia tan numerosa com escullida.

* * *

Un deya que 'l velódromo era lluny.

Pero apart de que 'l ferro-carril de Sarriá 'l posa á las portas de Barcelona, repetirém una frasse que varem sentir en boca de un entussiasta velocipedista:

—Vostés veurán—deya—com de aquí uns quants anys, la major part de la gent se dirigirá á las carreras montada en bicicleta.

Un semanari, que desde una hora lluny put á oli de llantia y á cremallot de ciri, s' ha incomodat de mala manera pels articles que sobre 'ls jesuitas de las Vascongadas vá publicar lo nostre estimat company P. del O.

Lo més trist del article del periódich católich es qu' está plagat de transgressions á aquell manament de la ley de Déu que prohibeix alsar falsos testimonis y mentir.

No es exacté que cap dels nostres redactors haja dirigit may una revista nea, com no ho es tampoch que 'l nostre amich Roca y Roca hagués d' escoltar en plé Ajuntament que *la venera de concejá equivalia á una patente de corso*.

Lo Sr. Roca no vá haver d' escoltar aquesta frasse, perque vá ser ell qui vá pronunciarla en ple consistori, 'l dia que vá retirarse voluntariament de aquella casa.

Ja veu lo periódich místich, festiu y místich, quina confiança han de mereixer las sévas afirma-

LAS DONAS DE PARIS

clions respecte als temps remots, quan de tal manera tergiversa 'ls que han passat encare no fá un any, á la vista de tothom y en una sessió pública de la qual vá ocupar-se extensament tota la premsa.

Si es que 'ls jesuitas, qual defensa pren ab tant calor, li han ensenyat la táctica de no pararse en barras, pòsis en guardia, que no es aquest lo cami de alcansar la gloria del cel.

Decididament lo número extraordinari que publicarà demá dissapte *La Campana de Gracia*, es extraordinari en tots conceptes.

He vist las probas del mateix y puch assegurar-los que cridarà *extraordinariament* l'atenció del públich.

Passant per la plassa de Colón:

—¿Per qué lligan per la qua als lleóns del monument? —pregunta un foraster.

Y un barceloní li contesta:

—¿Sabs per qué 'ls lligan per la qua? Perque no s'escapin.

Tots los passatjers que circulan per la nova línea de Huesca á Jaca, 's lamentan del mal estat del material.

La companyia del Nort, en la qual tan decisiva influencia exerceix lo marqués de las Cinquillas, ha reconcentrat en aquell trajecte totas las rampoynas que posseheix: vagóns de passatjers que semblan més propis per transportar bestia que personas, y locomotoras desballestadas y velles, que á lo millor quedan paradas á mitj camí, sense poder continuar la marxa.

Tothom se queixa y la companyia del Nort fa l'orni.

Tal vegada 's figura que aquellas locomotoras tísicas se curarán radicalment lo dia que pugan arribar fins á Panticosa á pendre las ayguas.

¡Qui sab, Mare de Deu!...

Un subjecte vá entrar al café-restaurant Continental, vá ferse servir un ápat de primera y vá anarse'n sense pagar.

A la Rambla van detenirlo, portantlo al quartelillo.

Y encare dirán que á Barcelona no hi ha recur-

Fot. Reutlinger.—Paris

Mlle. Saulier

Del teatro *Folies-Dramatiques*—Fa 'ls papers de noya maca; riu sempre, y rihent encanta al públich. Los dentistas li están demanant continuament que 's deixi copiar la dentadura; pero ella prefereix reservársela.... per mossegar de tant en tant algun espectador.

sos per res. ¿Volen un medi més expedit per menjar de baldivia y tenir habitació sense pagar lloguer?

Uns burots persegueixen á un matuter carregat ab un sach. Pera fugir més depressa abandona 'l sach, y s'escapa com un gos llebrer.

Quan los burots se fan cárrech de la presa, un d'ells examina 'l contingut del sach, y al veure qu'era sal, exclama:

—¡Eso si qu' es *salat!*

En Novelli 's troba á Módena donant una curta serie de funcions.

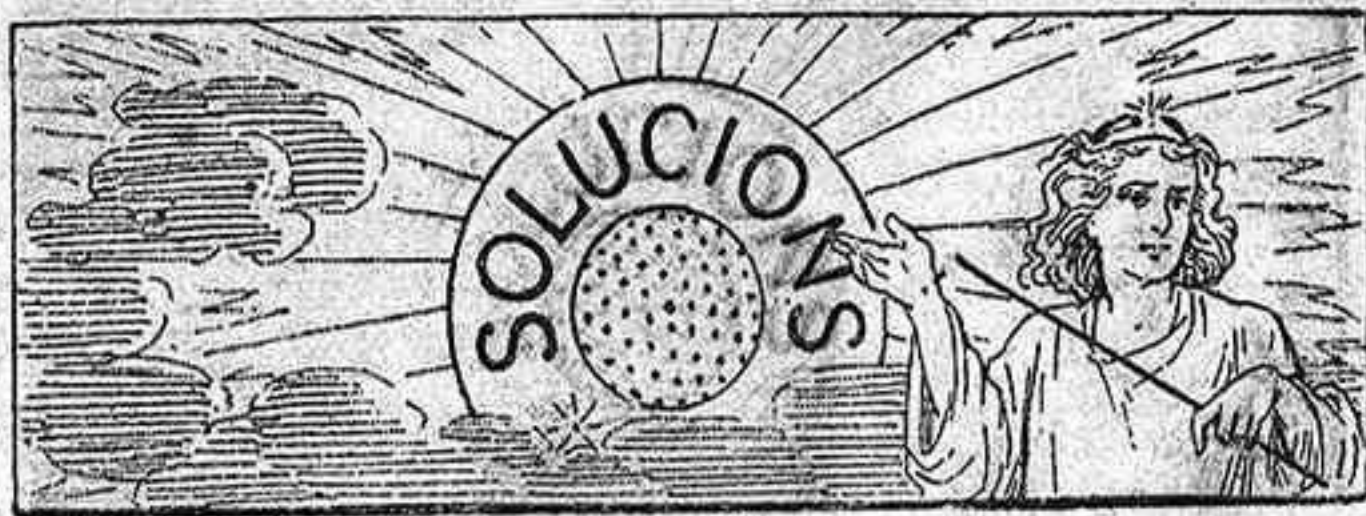
Un seu amich y admirador entussiasta, resident

en aquella població, al saber que hi anava, vá enviarli un telégrama, convidantlo á dinar á casa sóva. Entre altres coses, li deya:

«Encare que fora d'estació, com sé que t'agrada molt, mataré un garrinet y 'l faré rostir: contesta.

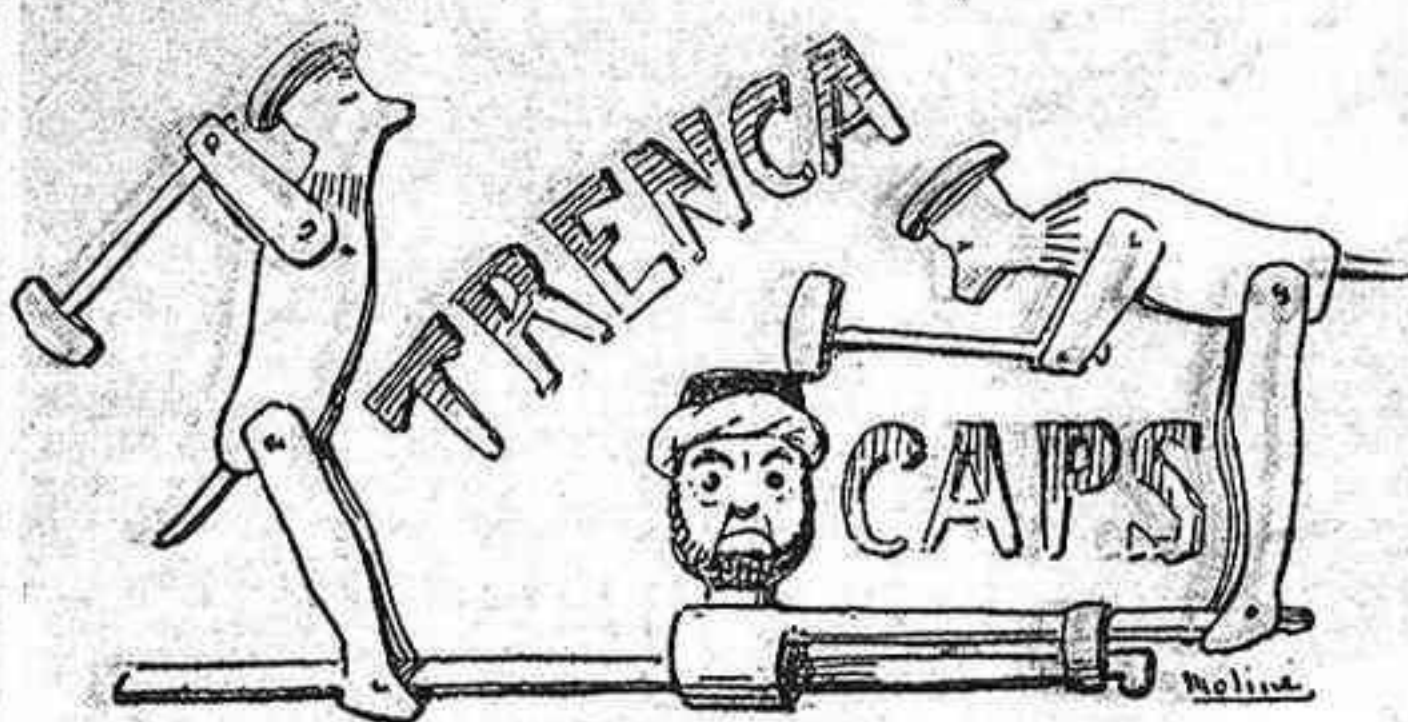
La contestació de 'n Novelli no 's feu esperar. Deya aixís:

—¡Fratricida!

A LO INSERTAT EN L' ULTIM NUMERO

- 1.ª ANAGRAMA.—Nano—Nona.
- 2.ª TRENCA CLOSCAS.—A ca la modista.
- 3.ª ROMBO.—
C
C A P
C U R I A
C A R R E R A
P I E R A
A R A
A
- 4.ª INTRINGULIS.—Mayals.
- 5.ª GEROGLÍFICH.—Com més hu veus, menos hu creus.

XARADAS

Aliment es ma primera
y ma segona]vocal;

nota musical *tercera*
y nom de dona *Total*.

DOS GOMOSOS.

II

TAFANERIAS

En l' espay de cinch minuts
l' altre diumenje á la tarde,
vaig recullir lo següent
passant pel passeig de Gracia.

—¿Ahont hem d'aná aquesta nit?
—¿L' has vista que va escotada?
—Quin sombreret més bufó.
—No li va pas bé á la cara.
—No 'm treu *quart* vista de sobre
aquell senyor.—Vaya, vaya...
—¿Tambe te calor vosté?
—Quina gent; quin luxu gasta.
—Passihobé.—Y ara, ximplet;
ves á qui fas barretada.
—Esta noche al *Calvo-Vico*
—¿Veus aquella alta que passa?
es *tres-quinta*.—Mira en Tari.
—¡Que 'n farán patí aquests quatre
de cors de sucre.—¿Ahont vas Roca?
—Amunt.—Au, vina ab nosaltres.
—Mira, dugas germanetas
ab el promés; que estofada
va la mama.—No lo creas;
porqué fuimos á la *Jaula*
á tomar un mantecado.
—Donam la ina que pots caure.
Has notat quina manera
mes *tot* de mirar?—Y encare
té modos de vení aqui.
—¡Adiós Julian!—¡Ola sastrel
—¿Cóm ha anat aixó?—*Señorra*
mi tener mocho palabrra.
—Ja tornan aquellas tres.
—Diu que aquestas donas...—Calla.
—Ja cal que demá 't *tres prima*
aquesta cinta.—Tu, apartat,
que ara puja un *elefant*.
—Aquestas tres que ara baixan
cada festa son aqui.
—Dehuen estarhi abonadas.
—¿Salir yo de Barcelona?...
ve usté que á fuera no hay nada.
—¿T'agrada á tu la *Martinez*?
—Hombre; hauria de tastarla
—*Dos*, Senyora; va casarshi
per que no 'n va trobar d' altre.
—¿Qui és aquesta?—Es... un *romanso*

¡AY DE MÍ!

Durant l' istiu hem patit
de mosquits y de caló;

pero 'l nostre gran torment
ha estat aquesta cansó.

LOPEZ-EDITOR, Rambla del Mitj, número 20, Llibreria Espanyola, Barcelona.—Correu - Apartat, número 2.

EXTRAORDINARIA

SUCCESSOS DEL DIUMENJE

Demà dissapte dia 30 de Septembre

LA CAMPANA DE GRACIA

publicarà gran número **extraordinari**

CONMEMORANT L' ANIVERSARI DE LA REVOLUCIÓ DE SEPTEMBRE

Y OCUPANTSE EXTENSAMENT DELS SUCCESSOS DEL DIUMENJE PASSAT,

AB UNA GRAN LÁMINA REPRESENTANT

La Gran-Via, en lo moment de la explossió
y 'l retrato de **PAULINO PALLÁS** lo pressunto autor del fet.

Lo número apesar de ser tan espléndit costará no més **10 céntims de pesseta.**

ULTIMA OBRA DEL POPULAR C. GUMA

UNA AVENTURA D' AMOR

HISTORIETA AGRE-DOLSA, EN VERS, ILUSTRADA PER **M. MOLINÉ**

Un tomet imprés sobre paper satinat. **Preu 2 rals**

NUESTROS MILITARES

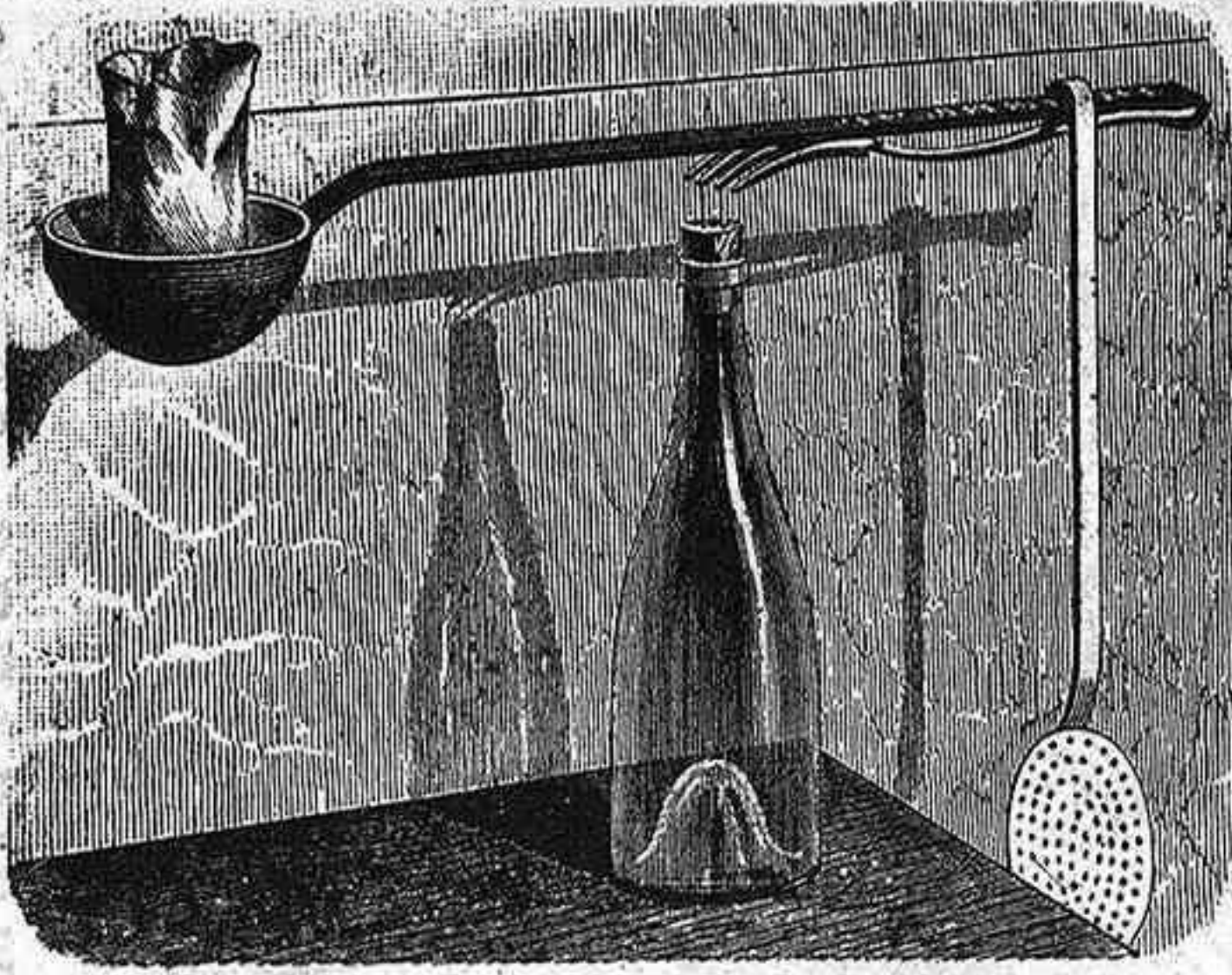
POR **FRADERA**

Un album con 25 láminas
al cromo

Ptas. 1'50

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l' import en libransas del Giro Mutuo, ó bé, en selles de franqueig al editor Lopez, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrà á volta de correu franca de pert. No responém d' extravios, no remetent además 3 rals pel certificat. Als corresponsals de la casa se 'ls otorgan rebaixas

DISTRACCIONS CASULANAS

BALANSA DOMÈSTICA

L'aparat s' monta del modo que 'l dibuix indica: una ampolla, dugas agullas clavadas al tap, una forquilla sobre las agullas, un cutxaró descansant sobre la forquilla y una espumadera que serveix de contrapès y ho nivella tot. La horissontalitat de la balansa s' estableix per medi d' una ratlla feta á la paret.

Ara graduém-la. Colocan dintre 'l cutxaró un pes de kilo: la balansa s' inclina y per tornar á posar-la horissontal corran la espumadera cap al extrém. ¿Ja está en equilibri? Fan una ratlleta al mánech del cutxaró y divideixen la distancia que hi ha entre aquest punt y 'l que primer ocupava la espumadera en deu parts: cada part equival á cent grams.

Ja está feta la balansa. Ara ja hi poden pesar lo que vulguin—y cápiga al cutxaró,—tenint en compte que cada punt que la espumadera corri á la dreta ó á la esquerra, son 100 grams més ó 100 grams ménos.

—¿Has visto Emilio, que cara?
virgen santa; cuanto polvo.
—Miréu ara ve una fabrica
de farina.—Adios Manolo.
—Tu, noy ¿qui es aquesta flávia?
—Vaja, que aquí á Barcelona
se 'n veuhen de donas guapas.
—Y de lletjas.—¿Que no has vist
aquell jove com mirava?...
—Pero ¿él vino?—Sí; agua y todo.
—A las nou aquí á l' Alhambra,
—Veig que 'ns segueix fa molt rato.
—Doném un vol mes, y á casa.

Se continuará (si hi penso).

J. STARAMSA

ANAGRAMA

Ahir al matí á un fusteret
que de nom se diu Rigual,
li vaig fer *tot un total*
al costat de la paret.

F. CORBELLA Y VILAR.

TRENCA-CLOSCAS

SRA. ELENA DOMET
SORT.

Formar ab aquestas lletras lo titul de una població catalana.

P. JUANICO C.

CREU DE PARAULAS

.....
.....
.....

Primera ratlla: vertical y horisontal: animal.—
Segona: mineral.—Tercera: carrer de Barcelona.—
Quarta: id.—Quinta: adverbí possessiu.—Sexta: en
las cartas.

PEPITO 'L RAYO.

LOGOGRIFO NUMÈRIC

1	2	3	4	5	6	7	8	9	—Carrer de Barcelona.		
8	9	4	2	6	7	3	9	—	»	»	
	5	9	7	7	6	7	9	—	»	»	
		5	3	7	6	7	9	—	»	»	
			7	3	6	7	9	—	»	»	
				5	6	7	9	—	»	»	
					5	3	8	—	»	»	
						1	3	—	»	»	
							9	—Vocal.			

E. REVOLTÓS.

GEROGLÍFICH

IVIIIT

T VIII

POR

OOO

PEPET DELS OUS.

FILLAS DE EVA

Fot. S. B. Parrent y fill.—New-York

De traje va lleugeríssima
y l' motiu es ben clá y net:
lo que ha escatimat en traje,
s' ho ha gastat ab lo barret.

Barcelona.—A. López Robert, impresor.—Asalto 63.